

3. Іваній О. Законодавчі та інституційні засади молодіжної політики в Україні. *Науковий вісник ДДУВС. Спеціальний випуск № 2*. 2021. С. 633-637.
URL: <https://er.dduvs.edu.ua/bitstream/123456789/9042/1/91.pdf>

Vetrov D. M.

higher education student of the faculty of management Mykolaiv national agrarian University, Ukraine

Scientific supervisor: Khylyk I. I., senior lecturer at the department of economic cybernetics, computer science and information technology Mykolaiv national agrarian university, Ukraine

**ВОЛОНТЕРСЬКИЙ РУХ ЯК ІНСТРУМЕНТ АКТИВІЗАЦІЇ МОЛОДІ У
ГРОМАДАХ
VOLUNTEER MOVEMENT AS A TOOL FOR YOUTH ACTIVATION IN
COMMUNITIES**

Сучасні трансформаційні процеси в українському суспільстві, особливо в контексті воєнного стану, актуалізують питання розвитку молодіжної активності та соціальної відповідальності. Волонтерський рух постає ключовим механізмом залучення молоді до суспільно значущої діяльності, формування громадянської позиції та розвитку локальних спільнот.

Наукові дослідження підтверджують, що волонтерство є потужним інструментом соціалізації та особистісного розвитку молоді. За результатами дослідження Українського центру соціальних досліджень імені Олександра Яременка, близько 37% молодих українців були залучені до волонтерської діяльності впродовж 2022-2023 років, що на 15% перевищує показники попередніх років [1].

Особливого значення волонтерський рух набуває в умовах воєнного часу. Молодь демонструє високий рівень патріотизму та готовності до соціальної допомоги. Дослідження Інституту соціології НАН України засвідчує, що 62% молодих людей вважають волонтерство ефективним способом підтримки держави та місцевих громад [2].

Механізми активізації молоді через волонтерську діяльність включають декілька ключових напрямків. По-перше, це соціальна підтримка вразливих категорій населення, зокрема внутрішньо переміщених осіб, ветеранів, сімей військовослужбовців. По-друге, волонтерські ініціативи спрямовані на відновлення інфраструктури, допомогу у веденні сільського господарства, підтримку локальної економіки.

Важливим аспектом є психологічна готовність молоді до волонтерської діяльності. Дослідження Київського національного університету імені Тараса Шевченка виявило, що 45% молодих людей мотивовані не лише матеріальною винагородою, а й можливістю особистісної самореалізації та набуття професійного досвіду [3].

Територіальні громади мають створювати системні механізми підтримки волонтерських ініціатив. Це передбачає розроблення локальних програм молодіжної політики, забезпечення інфраструктурної та методичної підтримки волонтерських об'єднань, створення навчальних платформ та координаційних центрів.

Міжнародний досвід підтверджує ефективність таких підходів. Зокрема, в країнах Європейського Союзу діють комплексні програми підтримки молодіжного волонтерства, що включають грантову підтримку, стажування, освітні програми [4].

Водночас, існують певні виклики у розвитку волонтерського руху. Серед них – брак систематичної державної підтримки, недостатній рівень інституціоналізації волонтерської діяльності, обмежені ресурси територіальних громад.

Перспективними напрямками розвитку волонтерського руху є діджиталізація волонтерських практик, створення онлайн-платформ для комунікації та координації, розширення міжнародної співпраці молодіжних волонтерських організацій.

Отже, волонтерський рух виступає дієвим інструментом активізації молоді, формування її громадянської позиції та розвитку територіальних

громад. Подальші наукові розвідки мають бути спрямовані на вдосконалення механізмів підтримки та розвитку молодіжного волонтерства.

Список використаних джерел:

1. Молодь України: стан, виклики, шляхи активізації / За ред. О. В. Мельника. Київ: Інститут соціології НАН України, 2023. 145 с.
2. Патріотичні настрої української молоді: соціологічний вимір / За ред. С. О. Щудло. Київ : Центр соціальних досліджень, 2022. 98 с.
3. Соціальна активність студентської молоді: теорія і практика / За ред. В. П. Кравця. Київ : КНУ ім. Тараса Шевченка, 2023. 210 с.
4. Giesinger J. The Normative Foundations of Volunteering. *Journal of Political Philosophy*. 2021. Vol. 29, № 3. P. 345-367.

Yankovska Y. V.

graduate of the faculty of management, Mykolayiv national agrarian university, Ukraine

Scientific advisor - Kushniruk V.S., PhD in economics, associate professor, Mykolayiv national agrarian university, Ukraine

РОЗВИТОК МОЛОДІЖНИХ ПРОСТОРІВ ДЛЯ ТВОРЧОСТІ ТА САМОРЕАЛІЗАЦІЇ

DEVELOPMENT OF YOUTH SPACES FOR CREATIVITY AND SELF-FULFILLMENT

Актуальність вивчення творчості та самореалізації молоді дуже важлива. Оскільки молоді люди є дуже вразливою категорією населення, вони прагнуть якимось чином реалізувати себе, продемонструвати свої навички, вміння і таланти. Сучасному суспільству потрібні креативні фахівці, готові до інноваційної творчої діяльності, саморозвитку та самореалізації. Таланти повинні вміти вчасно розкриватися, щоб наступне покоління могло передати свої навички далі.

Особиста самореалізація відіграє важливу роль у житті будь-якої людини. Самореалізація – це виявлення здібностей людини і їх розвиток в певній